

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 110
van **JOS DE MEYER**
datum: 14 november 2017

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS

Onderwijspersoneel - Genderverhoudingen

Het statistisch jaarboek geeft aan de hand van recent cijfermateriaal een beeld van het Vlaamse onderwijs. In het jaarboek 2015-2016 vinden we dat het Vlaamse onderwijs in januari 2016 een totaal aantal van 183.835 personen te werk stelde. Omgerekend kwam dat neer op 158.740 voltijdsequivalenten. 43.072 daarvan waren mannen, een minderheid van 27%.

Vergeleken met januari 2014 is het totale aantal mannelijke fulltime-equivalenten in absolute cijfers gedaald van 44.050 naar 43.072, terwijl het totale aantal voltijdsequivalenten gestegen was. In januari 2003 waren van de 143.833 voltijdsequivalenten 49.418 ingenomen door mannelijke personeelsleden, toen een minderheid van 34%. De tendens naar een vervrouwelijking van het lerarenkorps lijkt daarin duidelijk. Als men het aantal tewerkgestelde personen bekijkt, stelt men vast dat het aandeel mannelijke personeelsleden nog kleiner is dan het aandeel mannelijke voltijdsequivalenten: van 33% in 2003 (52.205 van de 156.655 aangestelde personen) daalt het naar 26% in 2016 (48.102 van de 183.835 aangestelde personen).

Het verschil tussen de verhoudingen voltijdsequivalenten en personen geeft aan dat verhoudingsgewijs meer vrouwen deeltijds werken. De verhouding tussen de seksen verschilt wel naargelang de onderwijsniveaus en de ambten. Uit vroegere jaarboeken bleek nog een overwicht aan mannelijke directeurs bij het bestuurspersoneel en een minder uitgesproken overwicht aan vrouwelijke personeelsleden in het hogescholenonderwijs.

Graag wil ik met deze vraag meer gegevens verkrijgen over de meest recente situatie.

1. Kan de minister voor de laatste jaren (januari 2014 tot 2016) de cijfergegevens bezorgen van het personeel gerangschikt per onderwijsniveau en geslacht, zowel in absolute cijfers als in procentuele verhoudingen?
2. Blijkt uit de cijfers dat de tendens naar vervrouwelijking zich doorzet? Welke verklaring heeft de minister voor de verhouding en voor de tendens?
3. Is de verhouding tussen aandelen mannen en vrouwen per onderwijsniveau gelijk in alle leeftijdscategorieën, of is uit de cijfers per categorie een verschil in carrière duur waar te nemen tussen mannen en vrouwen?
4. Hoe groot is het aandeel mannelijke en vrouwelijke personeelsleden in het bestuurspersoneel in de meest recente tellingen voor de verschillende

onderwijsniveaus? Hoe evolueert de verhouding tussen mannen en vrouwen in het bestuurspersoneel?

5. Hoe is de situatie aan de universiteiten? Kan de minister de gevraagde gegevens over 2016 ook bezorgen voor de universiteiten, met onderscheid tussen het assiterend academisch personeel en het zelfstandig academisch personeel (ZAP, professoren)?
6. Beschouwt de minister de verhouding tussen de aandelen mannen en vrouwen als een neutraal gegeven of is het eerder wenselijk een evenwichtiger verhouding na te streven? Indien ja, op welke manier wil de minister dat realiseren?

ANTWOORD

op vraag nr. 110 van 14 november 2017

van **JOS DE MEYER**

Omdat de Vlaams volksvertegenwoordiger in zijn vraag expliciet verwijst naar het statistisch jaarboek, nam het Agentschap voor Onderwijsdiensten (AGODI) dit als bron. Alle gegevens zijn dus afkomstig uit de statistische jaarboeken. De databestanden bevatten informatie voor de schooljaren 2013-2014 t.e.m. 2016-2017. Wie meer gedetailleerde informatie wil, verwijs ik door naar de statistische jaarboeken: <https://onderwijs.vlaanderen.be/nl/nl/onderwijsstatistieken/statistisch-jaarboek>.

1. De personeelsstatistieken van het statistisch jaarboek bevatten de personeelsleden die rechtstreeks door het Ministerie van Onderwijs en Vorming betaald worden. Ook de groep personeelsleden waarvan de lonen ten laste zijn van de werkingsenveloppe van het hoger onderwijs neemt de bevraging op, evenals het personeel dat geniet van het stelsel 'terbeschikkingstelling voorafgaand aan het rustpensioen' (TBS+). Ook alle vervangingen zitten mee in de tabellen.

Niet opgenomen in de statistieken zijn het meester-, vak- en dienstpersoneel van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde contractuelen.

De aantallen personeelsleden worden uitgedrukt in aantal fysieke personen. De personeelsleden die in meer dan één onderwijsnet en/of -niveau werken, worden geregistreerd waar zij de grootste lesopdracht opnemen. De tabellen bevatten dus geen dubbeltellingen. Het statistisch jaarboek haalt de gegevens grotendeels uit de personeelsdatabanken. Deze leeswijzer geldt voor vragen 1, 3 en 4 met inbegrip van het bestuurspersoneel.

De eerste bijlage toont per onderwijsniveau een overzicht van het aantal mannen en het aantal vrouwen dat tewerkgesteld is in een bepaald onderwijsniveau. Telkens wordt gekeken op 01/01 van 2014, 2015, 2016 en 2017.

2. Zoals de onderste rij van de tabel laat zien: tussen 01/01/2014 en 01/01/2017 is een uiterst beperkte groei van vrouwelijke personeelsleden vast te stellen. De stijging is enerzijds absoluut niet van die grootteorde om een sterke vervrouwelijking van de job te mogen concluderen. Anderzijds bedroeg het percentage vrouwen in 2014 wel al 73%, wat op zich wel de vervrouwelijking in het Vlaams onderwijspersoneel aantoont. 3 op 4 van de Vlaamse onderwijspersoneelsleden zijn vrouwen.
3. Bijlage 2 focust op het aantal personeelsleden van alle personeelscategorieën voor de maand januari 2017. Zoals gevraagd, splitst AGODI de gegevens op per onderwijsniveau en geslacht. De gegevens zijn afkomstig uit het statistisch jaarboek 2016-2017.

Ik stel vast dat het aandeel vrouwelijke personeelsleden in het ene onderwijssegment op iets jongere leeftijd afneemt tegenover een ander onderwijsniveau. Bovendien zijn er uitzonderingen op de 'regel' (zie vb. het gewoon basisonderwijs). Over het algemeen gesproken blijken vrouwen, eens ze 60 jaar gepasseerd zijn, iets sneller uit dienst te treden dan mannelijke onderwijspersoneelsleden.

De verhouding man – vrouw verschilt per onderwijsniveau. Zo is HBO5 verpleegkunde en het basisonderwijs uitgesproken vrouwelijk. Het DKO en het HBO5 volwassenenonderwijs daarentegen vertonen een meer evenwichtige verdeling.

4. De AGODI-personeelssdatabank registreert alle salarissen van alle onderwijspersoneel. Personeelsleden worden gekoppeld aan het onderwijsniveau en soort onderwijs waar ze hun grootste opdracht uitoefenen. Sommige personeelsleden krijgen zo een verschillend onderwijsniveau of verschillende onderwijssoort toegekend in beide databanken.

Voor de bepaling van de bestuursambten worden alleen de personeelsleden opgenomen waarbij in beide databanken het onderwijsniveau hetzelfde is.

Bijlage 3 geeft de situatie weer volgens de gevraagde parameters: bestuurspersoneel uitgesplitst volgens onderwijsniveau en gender. AGODI herhaalde de oefening voor 2014, 2015, 2016 en 2017.

Er valt vast te stellen dat het aandeel mannen-vrouwen binnen de personeelscategorie bestuurspersoneel grosso modo stabiel blijft over de vier beschouwde jaren. Het aantal bestuurspersoneelsleden neemt weliswaar toe waarbij het relatieve aandeel vrouwelijke bestuursleden minder snel toeneemt. Op het vlak van bestuurspersoneel blijken de geslachten zich meer in evenwicht te houden. Bepaalde onderwijsniveaus (vb. DKO en secundair onderwijs) trekken daarenboven meer mannelijke bestuurspersoneelsleden aan.

5. Hieronder de gevraagde cijfergegevens voor de universiteiten:

	Totaal personen	Man	Vrouw	% man	% vrouw
ZAP	5549	4077	1472	73,47	26,53
	Totaal VTE	Man	Vrouw	% man	% vrouw
	33.3,07	2456,2	846,87	74,36	25,64
AAP	Totaal koppen	Man	Vrouw	% man	% vrouw
	3228	1469	1759	45,5	54,5
	Totaal VTE	Man	Vrouw	% man	% vrouw
	1896,4	814,15	1082,25	42,93	57,07

Uit de bovenstaande cijfers kan aldus geconcludeerd worden dat er aan de universiteiten globaal gezien minder vrouwen aan de slag zijn dan in andere niveaus, maar dat de vervrouwelijking zich toch ook daar doorzet.

6. Ik verwijs naar mijn eerder antwoord op uw schriftelijke vraag nr. 39 van oktober 2015. Als onderwijsminister ben ik begaan met gender(on)evenwichten in de onderwijssector. Idealiter worden teams op allerlei echelons en wat mij betreft tot op schoolniveau gekenmerkt door een balans tussen mannen en vrouwen. Diversiteit in de personeelsformatie is een meerwaarde voor een school/instelling. De ruimte voor mij als Vlaams onderwijsminister om in te grijpen op dit maatschappelijke gegeven is evenwel beperkt. De schoolbesturen zijn autonoom om een wervings- en personeelsbeleid te voeren. Maar in de zoektocht naar voldoende, deskundig en gemotiveerd onderwijspersoneel hoop ik dat de maatregelen die ervoor moeten zorgen dat het lerarenberoep aantrekkelijker en duurzamer wordt, er ook toe bijdragen dat een veelheid aan vrouwen én mannen ervoor kiezen in onderwijs werkzaam te worden en te blijven.

BIJLAGEN

1. Cijfergegevens behorend bij vraag 1
2. Cijfergegevens behorend bij vraag 3
3. Cijfergegevens behorend bij vraag 4